

1. KİTAP

KURAN OKULU

HASAN TEMUR

KURAN-DER

HEDEF

Tebe-i Tâbiîn neslinden Abdullah İbn Mübarek hazretleri anlatıyor: Hacca gidiyordum. Irak-Suriye topraklarından geçerken yalnız bir kadına rastladım.

Selâm verdim, selâmımı:

"Söz olarak Rahîm bir Rabb'den selâm sözüdür onların duyacağı." (Yâsîn: 58) âyetiyle aldı.

"Buralarda ne yapıyorsun?" diye sordum.

"Allah kimi yoldan çıkarmışsa, ona yol bulduracak yoktur." (A'râf: 186) âyetini okudu.

Anladım ki, yolunu kaybetmiş. Nereye gittiği soruma,

"Bir gece kulunu Mescid-i Haram'dan alıp Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah'ı tesbih ederim." (İsrâ: 1)âyetiyle karşılık verdi.

Anladım ki, geçtiğimiz hac mevsiminde haccını tamamlamış, Kudüs'e gidiyor." Ne zamandan beri böyle yolunu kaybettin?" dedim.

"Tam üç gece (yani üç gündür)." (Meryem: 10) dedi.

Yiyecek verme teklifinde bulundum.

"Sonra orucunuzu gün batıncaya kadar tamamlayın." (Bakara: 187) âyetini okudu.

"İyi de Ramazan'da değiliz" dedim.

"Kim Allah için nafile bir hayır yaparsa, Allah her hayrın karşılığını verendir, her şeyi hakkıyla bilendir." (Bakara: 158) âyetiyle cevap verdi.

"Yolculukta oruç açılabilir." dedim.

"Ama orucu tutarsanız, bu hakkınızda daha hayırlıdır." (Bakara: 184) âyetini okudu.

Niye benim gibi konuşmadığını sordum.

"Ağzından tek bir söz bile çıkmasın ki, yanında onu gözleyen ve o sözü kaydetmeye hazır bir gözcü bulunmamış olsun." (Qâf: 18) dedi.

"Kimlerdensin?" diye sordum.

"Bu konuda bilgin yok (ailemi söylesem de tanımazsın). Sonra göz de, kalp de (görmeden, kesin bilgiye dayalı olmadan verdiğin her hükümden) sorumludur." (İsrâ: 36) âyetiyle cevap verdi.

"Hata ettim, hakkını helâl et!" dedim.

"Bugün size kınama yok. Allah, sizi bağışlasın." (Yusuf: 92) dedi.

Deveme bindirip kafilesine ulaştırma teklifinde bulundum.

"Hayır adına ne işlerseniz Allah onu bilir." (Bakara: 215) âyetiyle mukabele etti.

Devemi yanına getirdim. Binecekken:

"Mü'min erkeklere söyle, bakışlarını sakınsınlar." (Nûr: 30) âyetini okudu.

Gözlerimi çevirdim; binecekken deve ürküp kaçtı, bu arada elbisesi az yırtıldı.

"Başınıza musibet olarak ne gelirse, bu bizzat işleyip onu hak etmeniz sebebiyledir." (Şûrâ: 30) âyetini mırıldandı.

"Sabret, deveyi bağlayayım!" dedim.

"Bu hususta Süleyman'ı anlayışlı ve daha isabetli davranır kıldık." (Enbiyâ: 79) âyetini okuyarak, devemi yönlendirme konusunda benim daha başarılı olduğumu kastetti.

Deveye bindi ve,

"Bunu, bize baş eğdiren Allah'ı tesbih ederim; yoksa bunu biz başaramazdık. Ve sonunda şüphesiz Rabb'imize döneceğiz!" (Zuhruf: 13-14) âyetlerini okudu.

"Haydi!" diye deveyi hızlandırdım.

"Yürüyüşünde (ve davranışlarında) vakur ol ve sesini yükseltme. Seslerin en çirkini (bağırın) eşeğin sesidir!" (Lokman: 19) mukabelesinde bulundu.

Yürürken şiir okumaya başladım.

"Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun!" (Müzzemmil:20) dedi.

"Şiir okumak haram değil ki!" dedim.

"Bu hususu ancak gerçek idrak ve basiret sahipleri düşünüp anlar!" (Bakara: 269) cevabını verdi. Bir süre gittik, sonra evli olup olmadığını sordum.

"Ey iman edenler! Cevabı verildiğinde sizi üzecek meselelerden sormayın!" (Mâide: 101) âyetini okudu. Derken kafilesine ulaştık ve "Kafile içinde kimsen var mı?" dedim.

"Mal ve evlât dünya hayatının süsüdür!" (Kehf: 46) dedi. Anladım ki, evlâdı var. İsimlerini sordum.

"Allah, İbrahim'i dost edindi; Allah Musa ile konuştu, ey Yahya, Kitap'a kuvvetle tutun!" (Nisâ: 125, 164; Meryem: 12) âyetlerini okudu. "Ey İbrahim, ey Musa, ey İsa!" diye kafileye seslendim. Nur yüzlü üç genç "Buyur!" diye çıkageldi. Onlara para verip,

"Bununla içinizden birini şehre yollayın! Yemeklerin helâl ve temiz olanına baksın ve size bir yiyecek getirsin. Dikkatli davransın!" (Kehf: 19) dedi. Yiyecek gelince bana,

"Geçmiş günlerinizde yaptıklarınızın karşılığında şimdi afiyetle yiyip için!" (Hâqqa: 24) dedi. Çocuklara, "Annenizin bu durumunu bana söylemezseniz bu yemekten yemem!" dedim. "Annemiz, ağzından Cenab-ı Allah'ın gazabını çekecek yanlış bir söz çıkar korkusuyla 40 yıldır böyle sadece Kur'an'la konuşur." dediler. İbn Mübarek, bu hadiseyi Kur'an'da her şeyin bulunduğu delil olarak anlatırdı.

Rahman ve rahim olan Allahın adıyla...

KEVSER SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الكوثر بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (1) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ (2) إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (3)	
--	--

2.BÖLÜM (KELİMELER)

Vermek	أَعْطَى	Muhakkak ki biz	إِنَّا
Çokluk	الْكَوْثَرَ	Biz	نَا
Namaz kıl	صَلِّ	Böylece bundan/dolayı	فَ
Rabb	رَبِّ	İçin	لِ
Kurban kes	وَأَنْحَرْ	Sen-seni-sana	كَ
O	هُوَ	Kin-buğuz	شَانِئٌ
O kimseler	الَّذِينَ	Sonu kesik	الْأَبْتَرُ
İşiten	سَمِعُ	inek	الْبَقَرُ
Yardım	نَصْرَ	Bilen	عَلِيمٌ
Yüce-büyük	عَزِيزٌ	Örnek	مَثَلٌ

3. BÖLÜM (AYRINTI)

Muhakkak ki biz	إِنَّا
Sana verdik	أَعْطَيْنَاكَ
Kevseri	الْكَوْثَرَ
Öyleyse namaz kıl	فَصَلِّ

Senin rabbin için	لِرَبِّكَ
Ve kurban kes	وَأَنْحَرْ
Muhakkak	إِنَّ
Sana buğuz eden	شَانِيكَ
O	هُوَ
Sonu kesik olandır	الْأَبْتَرُ

4.BÖLÜM (KURAL)

إِنَّ muhakkak, muhakkak ki kesinlikle gibi anlamlara gelir.

Örnekler:

Muhakkak ki biz sana verdik	إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ
Muhakkak ki sana buğuz eden	إِنَّ شَانِيكَ
Muhakkak ki Allah	إِنَّ اللَّهَ
Muhakkak ki o iman edenler	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
Muhakkak ki inek	إِنَّ الْبَقَرَ
Muhakkak ki Safa ve Merve	إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ
Muhakkak ki O kâfirler	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
Muhakkak Allah işiten ve bilendir	إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
Muhakkak Allah ğafur ve rahimdir	إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Muhakkak Allah'ın yardımı	إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
Muhakkak ki Allah aziz ve hâkimdir	إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
Muhakkak ki sen	إِنَّكَ

Muhakkak ki Allah benim rabbimdir	إِنَّ اللَّهَ رَبِّي
Muhakkak ki İsa (a.s)nın misali	إِنَّ مَثَلَ عِيسَى
Muhakkak ki hidayet Allah'ın hidayetidir	إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ

5.BÖLÜM (TEFSİR)

S-1- SURENİN İSİMLERİ NELERDİR?

*Kevser nahr

S-2-MEKKİ MİDİR, MEDENİ MİDİR?

*Âlimlerin çoğuna göre Mekki'dir.

S-3- SURENİN SEBEBİ NUZULÜ NEDİR?

*-1- Enes (r.a)in şöyle dediği rivayet edilmiştir: Bir gün Rasulullah (s.a.v) aramızda iken ansızın hafif bir uykuya daldı. Sonra tebessüm ederek başını kaldırdı. Biz, "Seni güldüren ne ey Allah'ın Rasûlü?" dedik. Buyurdu ki: "Bana az önce bir sûre indirildi. "Daha sonra "Bismillâhirrahmânirrahîm" diyerek Kevser sûresini okudu. Sonra dedi ki:" Kevser nedir, biliyor musunuz? " Biz: "Allah ve Rasûlü daha iyi bilir." dedik. Buyurdu ki: "O, Yüce rabbimin bana va'dettiği bir nehirdir. Onda çok hayır vardır. O bir havuzdur ki kıyamet günü ümmetim ondan su almaya gelecektir. Kapları, yıldızların sayısı kadardır. Ona suya gidenlerden bir kul tutulup uzaklaştırılır. Ben, "O benim ümmetimdendir." derim. Bunun üzerine "Sen, senden sonra onun ne yaptığını bilmiyorsun." denilir.

Müslim -400 salat- sahih hadis

S*4*- KEVSER KELİMESNİN ANLAMİ NEDİR?

*4- KEVSER çokluk demek olan 'kesret'ten çokluğu ifrat derecede olan, yani çok, pek çok, gayet çok şey demektir. Oğlu seferden gelen bir Arap'a "Oğlun ne ile geldi?" denildiğinde, "Kevser ile geldi." dediğini ve bunun çok şeyle geldi demek olduğunu naklederler. "Kamus"ta da şöyle der: Kevser, "her şeyin çoğu, birbirine sarılıp burulmuş olan çok toz" yani çok hayırlı, çok vergili adam, seyyid yani efendi adam ve nehir mânâsındadır. Cennette özel bir nehir adıdır ki cennetin bütün ırmakları ondan şubelere ayrılır. Allah Teâlâ katında sabit, yani ebedî ve sonsuz bir çokluk ifade ettiği de düşünülürse bundan ilk anlaşılacak açık mefhum "hayr-ı kesir" yani çok, pek çok hayır demek olacağında şüphe edilmez.

*2-"Cennette bir nehirdir. Kıyıları altından olup inci ve yâkût üzerinden akar. Toprağı miskten daha güzeldir. Suyu baldan daha tatlı ve kardan daha beyazdır. Ondandır bir defa içen, bir daha asla susamaz."

*3-İbn Abbâs da: "Kevser, çok hayırdır." demiştir.

S*4* SUREDEN ÇIKARABİLECEĞİMİZ DERSLER NELERDİR?

1 Kâfirler her zaman Müslümanların açıklarını araştırırlar ve onu en çirkin bir şekilde Müslümanların yüzüne vurmaktan çekinmezler. Mekkeli müşrikler peygamberimizin oğulları öldüğünde bunu ona karşı kullanmaktan çekinmemiş ve utanmamıştır. Peygamberimiz oğullarının ölümüne mi yansın, kendisi ile alay eden müşriklere mi yansın, yoksa İslam davasını davetle mi uğraşsın? BİR DAVETÇİ MÜŞRIKLERİN KINAMALARINA HAZIRLIKLIL OLMALIDIR.

2 Kâfirlerin buradaki amacı, Rasulullah'ın motivasyonunu kırmak, ümitsizliğe sevk etmektir. Bir davetçi için en büyük problem ümitsizliğe düşmesidir. ÜMİTSİZİĞE DÜŞMEK KÂFİRLERİN ALEMETİDİR.

"Kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez." Yusuf 87

"Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı 'yok sayıp inkâr edenler' işte onlar, benim rahmetimden umut kesmişlerdir ve işte onlar, acı azap onlarındır. (Ankebut Suresi, 23)

3 Allah(c.c) ise bu sure ile Rasullullah'a çok şey verdiğini ondan ümit kesmemesini emrediyor, nihayetinde Kevser'in anlamı çok şey demektir. Dünya ve ahirette çok şey demektir. Davetçi de şartlar ne kadar zor olursa olsun ne kadar ihtimaller ve imkânsızlıklar içerisinde kaybolursa kaybolsun, Allah'tan ümidini kesmemeli ve kendisine dünya ve ahirette Kevser'i vereceğine inanmalıdır. Unutmamalıdır ki ümidini kaybeden kişinin kaybedecek hiçbir şeyi kalmamıştır.

4 Müşrikler Rasulullah'ı sonu kesik (ebter) olmakla ayıplıyorlar. Allah ise (Kevser) sonsuz hayır ve beka ile müjdeliyor. Davetçi unutmamalıdır ki akıbet Müslümanlarındır. Müslümanlar bu davanın sonunun ebter olduğunu düşünmemelidir. Ümitvar olunuz istikbalde dahi en gür seda İslam'ın sedası olacaktır.

Artık sabret. Şüphe yok ki akıbet muttakîler içindir.

"Gevşemeyin, hüzünlenmeyin. Eğer (gerçekten) iman etmiş kimseler iseniz üstün olan sizlersiniz." (Ali İmran 139)

İHLAS SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الإخلاص	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4)	

2.BÖLÜM(KELİME)

Bir ve tek	أَحَدٌ	De ki	قُلْ
...medi ... madı	لَمْ	Her şey kendisine muhtaç	الصَّمَدُ
Doğuruluyor	يُولَدُ	Doğuruyor	يَلِدُ
O	هُ	Oluyor	يَكُنْ
Bir (kimse/şey) hiç kimse hiçbir şey	أَحَدٌ	Eş denk	كُفُوًا
Buluyor	يَجِدُ	Yazıyor	يَكْتُبُ
Yapıyor	يَفْعَلُ	İndiriliyor	يُنزِلُ
İman ediyor	يُؤْمِنُ	Hükmediyor	يَحْكُمُ

AÇIKLAMA:

De ki	قُلْ
O	هُوَ
Allah	اللَّهُ
Birdir	أَحَدٌ
Allah	اللَّهُ
Samed'dir	الصَّمَدُ

....madı	لَمْ
Doğuru y or(madı)	يَلِدُ
Ve ...madı	وَلَمْ
Doğuru l uyor(madı)	يُولِدُ
Ve madı	وَلَمْ
O luyor(madı)	يَكُنْ
İçin	لِ
O(nun)	هُ
Eş/denk	كُفُوًا
Hiç kimse	أَحَدًا

3. DERS (KURAL)

=لمmedi /madı bu ek geçmiş zamanın olumsuzudur. Başına geldiği cümleyi geçmiş zamanın olumsuzu yapar.

Örnekler

Doğ m adı	لَمْ يَلِدُ
Doğrul m adı	لَمْ يُولِدُ
Ol m adı	لَمْ يَكُنْ
Yaz m adı	لَمْ يَكْتُبْ
Bul m adı	لَمْ يَجِدْ
İndiril m edi	لَمْ يَنْزِلْ
Yap m adı	لَمْ يَفْعَلْ
Hükmet m edi	لَمْ يَحْكَمْ

İman etmedi	أَمْ يُؤْمِنُونَ
Bağışlamadı	أَمْ يَغْفِرُونَ

4. BÖLÜM (TEFSİR)

S*1* SURENİN İSİMLERİ NELERDİR?

** İhlas, Necât, marifet, tevhîd, kulhüval'lah-ü ehad.

S*2*SUREMİZ MEKKİ MİDİR YOKSA MEDENİ MİDİR?

C*2* Mekki'dir.

S*3*SUREMİZİN SEBEBİ NUZULU NEDİR?

C*3*Said b. Cübeyr diyor ki: "Yahudilerden bir topluluk Resulullah'a geldiler ve "Ey Muhammed, Allah mahlukatı yarattı. Peki onu kim yarattı?" dediler. Bunun üzerine Resulullah çok kızdı. Öyle ki rengi değişti. Sonra Allah için onlara sert bir şekilde çıkıştı. Bunun üzerine Cebrail (a.s) geldi, Resulullah'ı teskin etti ve ona: "Ey Muhammed, kanatlarını indir." dedi. Resulullah'a, Yahudilerin sorduğu sorunun cevabı geldi. Cebrail dedi ki: "Allah Teala buyuruyor ki:

"Ey Muhammed, de ki: "Allah birdir, Allah Samed'dir. Hiçbir şeye muhtaç değildir. Her şey ona muhtaçtır. O ne doğurmuş ne de doğurulmuştur. Onun hiçbir dengi yoktur." Resulullah bu sureyi Yahudilere okuyunca onlar: "Rabbini bize vasıflandır. Onun yapısı, pazuları ve kolları nasıldır?" dediler. Bunun üzerine Resulullah, önceki kızmasından daha şiddetli bir şekilde kızdı ve onlara sert bir şekilde çıkıştı. Bunun üzerine Cebrail tekrar geldi ve Resulullah'a, daha önce söylediği gibi sözler söyledi. Resulullah'a, Yahudilerin bu sorularının da cevabı geldi. O da şu âyettir: "Onlar Allah'ı hakkıyla takdir edemediler. Hâlbuki bütün yeryüzü, kıyamet günü onun kudret ve hâkimiyeti altındadır. Göklerin koştığı ortaklardan münezze ve yücedir."

İbn Mesud'dan şöyle rivayet edilmiştir: Kureyşliler Rasulullah'a şöyle sordular: "Rabbinin nesebi nedir?" Bunun üzerine bu sure nazil oldu. (Taberanî). Araplarda bir yabancıyı tanımak istediğinde "Onun nesebi nedir?" diye sormak adetti. Çünkü onlarda bir kimseyi tanımanın ilk şartı, nesebinin ne olduğu ve hangi kabileden geldiğinin açıklanmasıydı. Aynı şekilde Rabbinin kim olduğunu öğrenmek için Resulullah'a da rabbinin nesebini sormuşlardı.

4) İkrime, İbn Abbas'tan şöyle nakletmiştir: İçlerinde Ka'b b. Eşref ve Huyey b. Ahtab'ın da bulunduğu Yahudilerden bir grup, Rasulullah'a gelerek şöyle sordular. "Ey Muhammed! Seni gönderen Rab nasıldır?" Bunun üzerine bu sure nazil olmuştur. (İbn Ebi Hatim, İbn Adıyy, Beyhakî, fi'l Esmâ ve's sıfat)

8) İbn Abbas'tan şöyle rivayet edilmiştir: Necran Hıristiyanlarından bir heyet bir papazla birlikte Rasulullah'ın huzuruna geldi. Rasulullah'a şöyle sordular: "Rabb'inin nasıl olduğunu söyle. Hangi maddededir?" Rasulullah şöyle buyurdu: "Benim Rabb'im hiçbir şeyden meydana gelmedi. O, her

şeyden farklıdır." Bunun üzerine Allah (c.c.) bu sureyi indirdi. Bu ve nakletmediğimiz rivayetlerden anlaşılıyor ki, Rasulullah'a çeşitli zamanlarda, insanları davet ettiği mabudun mahiyet ve keyfiyeti sorulmuştur. Rasulullah her defasında Allah'ın emriyle bu cevabı vermiştir. İlk önce Mekke'deki müşrik Kureyşliler sormuşlar ve bu sorunun cevabı olarak İhlâs suresi nazil olmuştur.

Aslında doğru görüş, bu surenin Mekkî olduğudur. Hatta surenin muhtevasından, Mekke döneminin başlangıcında nazil olduğu anlaşılmaktadır. O zamana kadar, Allah'ın zâtı ve sıfatları hakkında Kur'an'da herhangi bir ayet nazil olmamıştı. Resulullah'ın Allah'a davetini dinleyenler, Rasulullah'ın ibadet ettiği rabbin nasıl bir şey olduğunu merak ediyorlardı. Bu surenin Mekke döneminin başında nazil olmasının delili, Mekke'de Hz. Bilâl'in sahibi Umeyye b. Halef'in, Bilâl'i kızgın kuma yatırarak göğsüne taş koyduğunda Bilâl'in, "ehad, ehad" diyerek Allah'ı zikretmesidir. Bu kelime ihlas suresinden alınmadır.

S*4* İHLAS SURENİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVAYETLER NELERDİR?

C*4*

Hz. Aişe (r.anh.) diyor ki:

"Resulullah bir müfrezinin başında (emir olarak) bir adam gönderdi. O kişi, arkadaşlarına kıldırıldığı namazlarda her kıraatından sonra rekâtları bitiriyordu. Müfrezede bulunanlar geri döndüklerinde bu durumu Resulullah'a anlattılar. Resulullah da onlara: "Ona sorun bunu niçin yapıyor?" buyurdu. Onlar sordular o da: "Bu sure, rahman olan Allah'ın sıfatıdır. Bunun için okumayı seviyorum." dedi. Resulullah: "Söyleyin ona Allah da onu seviyor." buyurdu.

Ebu Said el-Hudri diyor ki:

"Bir kişi, başka birinin tekrar tekrar okuduğunu işitti. Sabah olunca Resulullah'a gelip durumu ona anlattı. Sanki bu gelen kişi okumayı az buluyordu. Bunun üzerine Resulullah ona: "Hayatım kudret elinde olan Allaha yemin olsun ki bu sure, Kur'anın üçte birine denktir." buyurdu.

S*5 (SAMED-الصمد) KELİMESİNİN ANLAMINI NEDİR?

- Kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan, her şey kendisine muhtaç olan.
- Büyük, yüce, üstün, reis.
- Hiçbir şey girmeyen ve çıkmayan sağlam katı şey.
- Her şeyin kendine yöneldiği şey.

S*5* SUREDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

C*5* a) Davetçi için en önemli bilgi marifetullah bilgisidir. Davetçi, öncelikle Allah'ı isim ve sıfatları ile tanımalıdır. Allah'ın bilmeden ne doğru dürüst iman edilir ne de davet yapılır. Bu şekilde iman ve davet ya eksiktir ya da yanlıştır.

b)Gündem sürekli değişiyor ve bizleri peşinden koşturup duruyor. Bir hafta önce çok önemli dediğimiz şey bir hafta sonra eskikip çaptan düşüyor ama cahiliye sürekli yeni gündemler üretmeye devam ediyor. Fakat Müslüman'ın gündemi tevhid olmalıdır, marifetullah olmalıdır.

c) Müşrikler Allah'ı biliyorlardı. Müşriklerin dini Hz. İbrahim ve İsmail'in dini idi. Fakat bu din bozulmuştu. Sadece bir kısım dini ritüeller adet haline dönüşmüş ve din kalıntıları vardı. Müşrikler dedeleri İbrahim ve İsmail'in ilahı olan Allah'ı biliyorlardı. Ama sadece ismini biliyorlardı. Allah'ın nasıl bir Allah olduğunu bilmiyorlardı. İsim ve sıfatlarından habersizdiler. Net bir akide, din, menhec, şeriat yoktu. İşte İhlâs suresi ile akide boyutunda Mekkelilerin unuttukları rabbleri kendilerine tanıtıyor ve gerçekten sahihi olan Allah akidesine iman etmeleri isteniyor.

Sebeb-i nüzullerde geçen sorularda bu akidenin Müslümanların ve müşriklerin kalbinde oturma vesilesidir. Müşriklerin inkâr için sordukları soruları imana tahvil eden Allah'a hamd olsun.

ASR SURESİ

1.BÖLÜM

سورة العصر	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
وَالْعَصْرِ (1) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (2) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ (3)	

2.BÖLÜM –KELİME

Zaman	العَصْرِ	Yemin olsun	وَ
İçinde	فِي	İçin	لِ
Hariç	إِلَّا	Zarar	خُسْرٍ
İman edenler	آمَنُوا	O kimseler	الَّذِينَ
Salihatlar	الصَّالِحَاتِ	Amel işleyenler	عَمِلُوا
Haqq	الْحَقِّ	Tavsiye ediyorlar	تَوَاصَوْا
...e ..a/ ..ile	بِ	Sabri	بِالصَّبْرِ
Zeytin	الزَّيْتُونِ	İncir	التِّينِ
Emin olanlar	الْأَمِينِ	Ülke belde	بَلَدِ
Gece	لَيْلٍ	Kuşluk vakti	ضُحَى
Güneş	شَمْسٍ	Gündüz	نَهَارٍ
Gökyüzü	سَّمَاءِ	Ay	قَمَرٍ
Nefis	نَفْسٍ	Yeryüzü	أَرْضٍ
Çift	شَفْعٍ	Sabahın ilk ışıkları	فَجْرِ
Gün	يَوْمٍ	tek	وَتَرٍ
		Va'd olunmuş	مَوْعُودٍ

BÖLÜM

Yemin olsun	وَ
Asra	الْعَصْرِ
Muhakkak	إِنَّ
İnsan	الْإِنْسَانَ
Muhakkak	لَ
İçinde	فِي
Hüsrân	حُسْرٍ
Hariç	إِلَّا
O kimseler	الَّذِينَ
İman edenler	آمَنُوا
Ve	وَ
Amel edenler	عَمِلُوا
Salihler	الصَّالِحَاتِ
Tavsiye edenler	وَتَوَاصَوْا
Haqq+ı	بِالْحَقِّ
Ve tavsiye edenler	وَتَوَاصَوْا
Sabr+ı	بِالصَّبْرِ

3.BÖLÜM KURAL

و = vav harfinin Arapça'da farklı kullanım alanları vardır. Bunlardan birisi de yemindir. Yemin ederim, andolsun... gibi anlamlarda kullanılır.

Örnekler

Asra yemin olsun	وَالْعَصْرِ
İncire ve zeytine yemin olsun	وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ
Tur-u Sina (dağına) yemin olsun	وَطُورِ سِينِينَ
Şu emin beldeye yemin olsun	وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ
Kuşluk vaktine yemin olsun	وَالضُّحَى
Geceye yemin olsun	وَاللَّيْلِ
Gündüze yemin olsun	وَالنَّهَارِ
Güneşe yemin olsun	وَالشَّمْسِ
Ay'a yemin olsun	وَالْقَمَرِ
Gökyüzüne yemin olsun	وَالسَّمَاءِ
Yeryüzüne yemin olsun	وَالْأَرْضِ
Nefse yemin olsun	وَنَفْسٍ
Fecre yemin olsun	وَالْفَجْرِ
Çift'e ve tek'e yemin olsun	وَالشَّفَعِ وَالْوَتْرِ
Va'd olunan güne yemin olsun	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ

4. BÖLÜM AÇIKLAMA

S*1* SURE MEKKİ MİDİR MEDENİ MİDİR?

C*1* Suremiz Mekki'dir.

S*2* SURENİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVYATLER NELERDİR?

C*2* Ebu Abdullah El-Medeni'den rivayet edilmiştir. " Allah Resulü'nün ashabından iki kişi karşılaştığında biri diğerine mutlaka ' Zamana andolsun ki insan hüsrandır' ayetini okurdu, sonra selam verirdi. (Tabarani mu'cem el evsat)

Diğer bir rivayette aynı sahabeden, " Allah Resulü'nün ashabından iki kişi birbiri ile karşılaştıkları zaman ' Zamana yemin olsun ki insan hüsrandır.' Asr suresi 1. ayeti okumadan birbirlerinden ayrılmazlardı." (Heysemi mu'cem'u l zevaid) ricali sahihtir.

Amr İbn As yalancı Müseylime'ye elçi olarak gitmişti. Bu olay, Rasûlullah'ın peygamber olarak gönderilişinden sonra ve Amr'in Müslüman olmasından önce idi. Müseylime ona dedi ki: Bu sûre esnasında arkadaşınıza neler indi? Amr İbn Âs dedi ki: Ona belîğ ve vecîz bir sûre indirildi. Müseylime, onun ne olduğunu sorunca Amr İbn Âs: «Asr'a andolsun ki; muhakkak insan hüsrandır. Ancak îmân edenler ve sâlih amel işleyenler müstesnadır. Bir de birbirine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler.» âyetini okudu. Müseylime bir sûre düşünüp dedi ki: Bana da benzeri indirildi. Amr ona, neymiş o? deyince Müseylime dedi ki: Ey çöl kedisi, ey çöl kedisi; sen sadece iki kulak ve bir göğüsten ibaretsin. Kalan kısmın ise küçük ve değersizdir. Sonra nasıl buldun ey Amr? dedi. Amr da ona: Allah'a yemîn olsun ki, sen de ben de muhakkak senin yalan söylediğini bilmekteyiz, demişti.(ibn-i kesir)

İmam Şafiî'nin sûre hakkında, "Şayet Kur'an'da başka bir şey nazil olmasaydı, şu pek kısa sûre bile insanlara yeterdi. Bu sûre Kur'an'ın bütün ilimlerini kucaklıyor." dediği nakledilmiştir.

S*3* 'ASR' KELİMESİN ANLAMINI NEDİR?

- A) Kuşluk vakti.
- B) Günün tamamı.
- C) Günün gündüz kısmı.
- D) Yüz yıllık zaman dilimi.
- E) İkinci namazı ve ikinci nazmı vakti.
- F) Nübüvvet asrı.

Bütün bu anlamların ortak noktası zamandır yani 'zamana yemin olsun ki' demektir. Bütün zamanı kapsamaktadır.

S*4* SUREDEN ÇIKARABİLECEĞİMİZ DERLSER NELERDİR?

C*4*

- A) Allah (cc) bir şeye yemin ediyorsa bu, o şeyin bizim için büyük bir anlamı olduğunu gösterir. Yani rabbimiz buyuruyor: ‘ Ey kullarım ZAMAN sizin için çok önemlidir, dikkat edin zamanın hakkını verin, vaktinizi boşa geçirmeyin.’
- B) MÜSLÜMAN her zaman zamanın hakkını vermelidir ,vaktini hiçbir zaman boş geçirmemelidir. Allah (c.c) buyuruyor “ Bir işten boşaldığın zaman hemen yorul(başka işe koş-boş durma) ” (Kıyamette, herkes ömrünü ve gençliğini nerede geçirdiğinden, malını nereden kazanıp nereye harcadığından ve ilmi ile amel edip etmediğinden sorguya çekilecektir.) [Tirmizi] Peygamber efendimiz (s.a.v) ‘Dünya ahiretin tarlasıdır’ buyurmaktadır. (Deylemi) “İki nimet vardır ki, insanların çoğu onları değerlendirme hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş zaman.” (Buhârî, Rikâk, 1)
- “Beş şey gelmeden önce beş şeyin değerini iyi bil; ölümden önce hayatın, meşguliyetten önce boş zamanın, yokluktan önce varlığın, ihtiyarlıktan önce gençliğin ve hastalıktan önce sağlığın.” Hakim, el-Müstedrek, IV, 341.

S*5* İNSANIN HÜSRANDA OLMASI NE ANLAMA GELİR?

C*5* Seleften biri de: “Asır suresinin mânâsını pazarda buz satan birinden öğrendim.” diyor. O şahıs sabahleyin pazara çıkar ve şöyle seslenirdi: “Sermayesi eriyen bu adama acıyın! Sermayesi eriyen bu adama acıyın!” Onun bu sözünü işitince: ‘İşte insanın hüsranda/zarar ve ziyan içerisinde olmasının anlamı budur.’ dedim. Çünkü İnsana verilen ömür de buz gibi her saniye erimektedir. Eğer insan, ömrünü ziyan eder, maddî ve manevî herhangi bir şey kazanmaz veya ömrünü yanlış yerlerde tüketir ve böylece zaman israfında bulunursa, bu durum insanın hüsrana neden olur.”

S*6* İMAN EDENLER NE DEMEKTİR?

C*6* İman edilmesi gereken şeylere Allah’ın kitabında, Rasulullah’ın hayatında açıkladığı şekilde tam bir teslimiyet ile tevilsiz (yorumsuz) tahrifsiz olarak iman etmektir.

S-7- “ SALİH AMEL İŞLEMEK ” NE DEMEKTİR?

C*7* İman ettiğimiz şeyleri hayatımızda yaşamamızdır.

S*8* “ HAKKI TAVSİYE ETMEK ” NE DEMEKTİR?

C*8* Hayatımızda yaşadığımız iman esaslarını ve salih amelleri insanlara anlatmaktır.

S*5* “HAKKI TAVSİYE ETMEK ” NE DEMEKTİR?

C*5* İman ameli salih amel işlemek ve insanları hakka davet etme işlerini son nefesimize kar sürdürmemizdir.

FELAQ SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الفلق	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (1) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (2) وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (3) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (4) وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (5)	

2.BÖLÜM (KELİME)

Sabah	الْفَلَقِ	Sığınırım	أَعُوذُ
...den... dan dan	مِنْ	Şer	شَرِّ
Yarattı	خَلَقَo şey ki	مَا
...zaman	إِذَا	Gece	غَاسِقٍ
		Kapladı	وَقَبَ
...için de/ ...de ..da	فِي	Üfleyenler	النَّفَّاثَاتِ
Hased eden	حَاسِدٍ	Düğüm	الْعُقَدِ
Zalimler	الظَّالِمِينَ	Hased etti	حَسَدَ
Hüsrana uğrayanlar	الْحَاسِرِينَ	Hanedan	آلِ
Aile	أَهْلِ	Cahiller	الْجَاهِلِينَ
Ev	الْبَيْتِ	Önce	قَبْلُ

3. BÖLÜM (AYRINTI)

Deki	قُلْ
Sığınırım	أَعُوذُ
Rabbine	بِرَبِّ

Felaqın	الْفَلَقِ
.....den/.....dan	مِنْ
Şerr	شَرِّ
O şey	مَا
Yarattı	حَلَقَ
Ve Şerrinden	وَمِنْ شَرِّ
Gece(nin)	عَاسِقِ
Kapladığı zaman	إِذَا وَقَبَ
Şerrinden	وَمِنْ شَرِّ
Üfleyenlerin	النَّفَّاثَاتِ
Düğümlere	فِي الْعُقَدِ
Şerrinden	وَمِنْ شَرِّ
Hasedçinin	حَاسِدِ
Hased ettiği zaman	إِذَا حَسَدَ

3.BÖLÜM –KURAL (HARF-İ CER 1 مِنْ)

Harf-i cerlerin sayısı çoktur. Bu dersimizde surede çok kullanılan مِنْ harfi cerini inceleyeceğiz.

- 1- Bütün harfi cerler ismin başına gelir ve sonunu esre yapar.
- 2- مِنْ = ... den ve dan anlamındadır.

ÖRNEKLER:

Şerrin-den	مِنْ شَرِّ
Gök-ten	مِنْ السَّمَاءِ

Zalimler-den	مِنَ الظَّالِمِينَ
Al-i Fir'avn-dan	مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ
Allah'ın rızqın-dan	مِنَ رِزْقِ اللَّهِ
Hüsrana uğrayanlar-dan	مِنَ الْخَاسِرِينَ
Cahiller-den	مِنَ الْجَاهِلِينَ
Azab-dan	مِنَ الْعَذَابِ
Ehl-i Kitab-dan	مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ
Ayet-ten	مِنَ آيَةٍ
önce-den	مِنَ قَبْلُ
Hayır-dan	مِنَ خَيْرٍ
İlim-den	مِنَ الْعِلْمِ
Maqam-ı İbrahim-dan	مِنَ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ
Ev-den	مِنَ الْبَيْتِ

4. BÖLÜM

S-1- SURENİN İSİMLERİ NELERDİR?

C-1- Felaq, muavvizeyn İmam Beyhakî, Delâilu'l Nübüvve'de şöyle yazar: "Bunlar (felaq ve nas) bir arada nazil olmuşlardır. Onun için isimleri ortaktır ve muavezeteyn'dir."

S-2- SUREMİZ MEKKİ MİDİR MEDENİ MİDİR?

C-2- Medeni'dir.

S-3- SURENİN SEBEBİ NUZULÜ NEDİR?

Bir gün Rasulullah, Hz. Aişe'nin evindeydi. O gün Allah'a tekrar tekrar dua etmişti. Bu sırada uykuya daldı. Uyandığında Hz. Aişe'ye "Ben Allah'a sorduğum sorunun cevabını aldım" dedi. Hz. Aişe "O nedir?" diye sordu. Rasulullah şöyle buyurdu: "İki kişi (yani melekler iki insan şeklinde) bana geldi. Birisi başımın, diğeri ayaklarımın tarafında durdu. Birincisi diğerine sordu. O'na ne oldu? Öbürü cevap verdi: Buna sihir yapılmış. Birincisi sordu: O'na kim sihir yaptı? Öbürü cevap verdi: Lübeyd b. Asım. Birincisi sordu: ne içinde? öbürü cevap verdi:

Tarak ve saçlar bir erkek hurma içinde. Birincisi sordu: O nerede? Öbürü cevap verdi: Beni Züreyk'in kuyusu Zervan (veya Zî-ervan) içinde, bir taşın altında. Birincisi sordu: Ne yapmalı? Öbürü cevap verdi: Kuyunun suyunu boşaltarak onu taşın altından çıkarmalı." Rasulullah; Hz. Ali, Ammar b. Yasir ve Zübeyr'i gönderdi. Onlarla birlikte Cübeyr b. İyaz el-Zurkî'yi ve Kays b. Muhsin el-Zurkî'yi de gönderdi. (Yani Beni Züreyk'in iki mensubunu da gönderdi.) Rasulullah daha sonra kendisi de birkaç ashabla oraya geldi. Kuyunun suyu boşaltılarak taşın altındaki kılıf çıkarıldı. Kılıfın içinde tarak ve saçlarla birlikte, bir ip üzerinde on bir düğüm ve mumdan bir putçuk buldular. Bu putçuğun üzerine de iğneler batırılmıştı. Cebrail gelerek Rasulullah'a "Muavezeteyn'i oku" dedi. Rasulullah'ın her iki ayeti okuyuşunda bir düğüm çözülüyor, putçuk üzerindeki iğnelere bir tanesi de çıkıyordu. Son ayete gelindiğinde düğümler çözülmüş ve iğneler çıkmıştı. Rasulullah sihrin tesirinden kurtulduğu için kendisini bağlardan kurtulmuş gibi hissetti. Daha sonra Lübeyd'i çağırarak sorguya çekti. Lübeyd suçunu itiraf etti. Rasulullah da onu serbest bıraktı. Çünkü kendi kişisel meselesi için kimseden intikam almazdı. Ayrıca olayı duyanlar Lübeyd'i öldürmesinler diye çevresindekilere bu olayı yaymamalarını tembih etti.

S-4- SURENİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVAYETLER NELERDİR?

a) Ukbe b. Âmir el-Cüheni diyor ki:"Resulullah "Allah bana emsalleri görülmemiş âyetler indirdi." buyurdu ve sonuna kadar Felaq ve Nas surelerini okudu. (Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sure: 113, bab: 2, hadis no: 3367)

b) Ukbe b. Âmir diyor ki:"Ben, Cuhfe ile Ebva arasında yürürken bizi rüzgârla birlikte şiddetli bir karanlık kapladı. Rasulullah surelerini okuyarak Allah'a sığındı ve dedi ki:"Ey Ukbe sen de bunlarla Allah'a sığın. Hiçbir sığınan bunların benzeri şeyle Allah'a sığınmış değildir. Ben Rasulullah'ın bu iki sureyi namazda okuyarak bize imamlık ettiğini gördüm." (Ebu Davud, K. es-Salah, bab: 354, Hadis no: 1463)

c) Hz. Aişe (r.anh.) diyor ki:"Resulullah (s.a.v.) hastalandığı zaman kendi üzerine "Kul Euzü" surelerini okur ve üflerdi. Ağrısı çok şiddetlendiği zaman da ben onun üzerine okur ellerimle sürerdim. Bu surelerin bereketlerini ümit ederdim." (Buhari, K. Fadail el-Kur'an, bab: 14)

d) Ebu Said el-Hudri diyor ki:"Resulullah (s.a.v.) cinlerin ve insanların gözlerinin şerrinden Allaha sığınır. "Kul Euzü" sureleri inince (dualarında Allaha sığınmak için) bunları aldı ve bunların dışındakileri bıraktı. " (Nesei, K. el-İstiaze, bab: 37)

e) Uqbe bin Amir: Rasulullah (s.a.v) ashabına sabah namazını kıldır. Namazda Felaq ve Nas surelerini okudu. Ve bana yöneldi " Gördün(mü) ya Uqbe, uyuduğun zaman ve uyandığın zaman o ikisini(Felaq ve Nas) surelerini oku" buyurdu. (Şerhu müşkilil asar tahavi sahih)

S-5- "HASED" KELİMESİNİN ANLAMI NEDİR?

C-5- "Hased" Allah'ın kuluna verdiği nimetin yok olmasını istemektir. Padişah adama "Dile benden ne dilersen, yalnız komşuna iki katını vereceğim." demiş. Adam; " Padişahım bir gözümü çıkart." diye cevap vermiş. Kafir, hased eder Müslüman ise gıpta eder.

GIPTA: Bir başkasında olan hayrın sende de olmasını istemektir. Bir yönüyle hayırda yarışmaktır.

"Size geçmiş toplumların hastalığı sirayet etti: Bu, haset ve buğuzdur. Bu, kazıyıcıdır. Bilesiniz ki, kazıyıcı derken saçı kazır demiyorum. O, dini kazıyıcıdır. Nefsimi kudret elinde tutan Zat-ı Zülcelâl'e yemin ederim, sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Birbirinizi sevmeye yardımcı olacak şeyi haber vereyim mi? Aranızda selâmı yaygınlaştırın." (Tirmizi)

İbnu Mes'ud (radiyallâhu anh) anlatıyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki: "Şu iki kişi dışında hiç kimseye gıpta etmek caiz değildir: Biri, Allah in kendisine verdiği hikmetle hükmeden ve bunu başkasına da öğreten hikmet sahibi kimse. Diğeri de Allah'ın kendisine verdiği malı hak yolda sarf eden zengin kimse."

Buhârî, İlm 15, Zekât 5 Ahkâm 3, İ'tisam 13; Müslim, Salâtu'l-Müsâ irin 268, (816).

1635 - İbnu Ömer (radiyallâhu anhümâ) anlatıyor: "İki kişiye karşı hased caizdir: Birincisi o kimsedir ki, Allah kendisine Kur'ân-ı Kerim'i nasib etmiştir, o da onu, gece ve gündüz boyu ikame eder. İkincisi de o kimsedir ki, Allah Teâla ona mal vermiştir de o da gece ve gündüz (hak yolda) infak eder."

Buhârî, Fedâilu'l-Kur'ân 20, Tevliid 45; Müslim, Mûsâfrin 266 (815); Tirmizî, Bir 24, (1937).

1636 - Hz. Ebu Hüreyre (radiyallâhu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Hasetten kaçının. Çünkü o, ateşin odunu -râvi dedi ki: Veya kuru otu yiyip tükettiği gibi bütün hayırları yer tüketir."Ebu Dâvud, Edeb 52, (4903).

Hz. Zübeyr (radiyallâhu anh) anlatıyor:

"Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Size ümem-i kadime hastalığı sirayet etti: Bu, haset ve buğuzdur. Bu kazıyıcıdır. Bilesiniz; kazıyıcı derken saçı kazır demiyorum. O dini kazıyıcıdır. Nefsimi kudret elinde tutan Zât-ı Zülcelâl'e yemin ederim, sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Birbirinizi sevmeye yardımcı olacak şeyi haber vereyim mi? Aranızda selâmı yaygınlaştırın."Tirmizî, Sıfatu'l-Kıyâme 57, (2512).

S-6- SUREDEN ÇIKARABİLECEĞİMİZ DERSLER NELERDİR?

a) Sadece Allah'a sığınmalıyız. Allah'tan başkasına sığınmamalıyız.

b) Büyüçülere, cincilere gitmemeliyiz.

Kim bir kahine ya da falcıya gider de onun söylediğinin doğru olduğunu kabul ederse, Muhammed'e indirileni inkar etmiştir."Ahmed Müsned 2/429, Albânî Sahihu'l-Cami 5939

Kim bir falcıya gider ve ona bir şey sorarsa kırk gece (gün) namazı kabul olmaz!"

Müslim 4/1751

"Kâhinler bir şey değildirler." (Müslim, Selam 123)

c) Haset etmemeliyiz

d) Allah'a Allah'ın isim ve sıfatları ile sığınmalıyız.

Hz. Zübeyr (radiyallâhu anh) anlatıyor:

"Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Size ümem-i kadime hastalığı sirayet etti: Bu, hased ve buğuzdur. Bu kazıyıcıdır. Bilesiniz; kazıyıcı derken saçı kazır demiyorum. O dini kazıyıcıdır. Nefsimi kudret elinde tutan Zât-ı Zülcelâl'e yemin ederim, sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Birbirinizi sevmeye yardımcı olacak şeyi haber vereyim mi? Aranızda selâmı yaygınlaştırın."Tirmizî, Sıfatu'1-Kıyâme 57, (2512).

NAS SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الناس	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (1) مَلِكِ النَّاسِ (2) إِلَهِ النَّاسِ (3) مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (4)	
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (5) مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (6)	

2.BÖLÜM

İlah	إِلَهَ	Sahip-hükümrân	مَلِكِ
Sürekli geri gelen-gidip gidip gelen	الْخَنَّاسِ	Vesvese veren	الْوَسْوَاسِ
Vesvese veriyor	يُوسْوِسُ	O şey ki/ o ki	الَّذِي
Göğüsler	صُدُورِ	İçinde/ ...de...da	فِي
İnsanlar	النَّاسِ	Cin	الْجِنَّةِ
Yeryüzü	الْأَرْضِ	Hüsrân	حُسْرٍ
Yol	سَبِيلِ	Karanlıklar	ظُلُمَاتٍ
Mescidler	الْمَسَاجِدِ	Yaratılması	خَلْقِ

3.BÖLÜM (AYRINTI)

Deki	قُلْ
Ben sığınım	أَعُوذُ
İnsanların rabbine	بِرَبِّ النَّاسِ
İnsanların sahibine	مَلِكِ النَّاسِ
İnsanların ilahına	إِلَهِ النَّاسِ
Vesvesecinin şerrinden	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ

Gidip gelip vesvese veren	الْحَنَاسِ
O ki	الَّذِي
Vesvese veriyor	يُوسِسُ
İnsanların göğüslerinin içine	فِي صُدُورِ النَّاسِ
İnsanlardan cinlerden	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

3.BÖLÜM (HARFİ CER 2 فِي)

KURAL:

- 1- İçinde/ de /....da anlamındadır.
- 2- Önüne geldiği ismin sonunu esre yapar.

ÖRNEKLER:

İnsanların kalplerinin -içine	فِي صُدُورِ النَّاسِ
Allah'ın dinin-de	فِي دِينِ اللَّهِ
Muhakkak insan hüsrana -içerisindedir	لَفِي حُسْرٍ
Yeryüzün-de	فِي الْأَرْضِ
Karanlıklar -içinde	فِي ظُلُمَاتٍ
Dünya hayatın-da	فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
Ahret-te	فِي الْآخِرَةِ
Göklerde ve yer-de	فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
Dünya-da	فِي الدُّنْيَا
Allah yolun-da	فِي سَبِيلِ اللَّهِ
Kitap-ta	فِي الْكِتَابِ

Yerin ve göğün yaratılmasının-da	فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
Mescitler-de	فِي الْمَسَاجِدِ
Hac-da	فِي الْحَجِّ
Din-de	فِي الدِّينِ

4. BÖLÜM (AÇIKLAMA)

S-1- SURENİN İSİMLERİ NELERDİR?

C-1- Nas, muavvizeyn İmam Beyhakî, Delâilu'l Nübüvve'de şöyle yazar: "Bunlar (Felaq ve Nas) bir arada nazil olmuşlardır. Onun için isimleri ortaktır ve muavezeteyn'dir."

S-2- SUREMİZ MEKKİ MİDİR MEDENİ MİDİR?

C-2- Medeni'dir.

S-3- SURENİN SEBEBİ NUZULÜ NEDİR?

Birgün Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Aişe'nin evindeydi. O gün Allah'a tekrar tekrar dua etmişti. Bu sırada uykuya daldı. Uyandığında Hz. Aişe'ye "Ben Allah'a sorduğum sorunun cevabını aldım" dedi. Hz. Aişe "o nedir?" diye sordu. Rasulullah şöyle buyurdu: "İki kişi (yani melekler iki insan şeklinde) bana geldi. Birisi başımın, diğeri ayaklarımın tarafında durdu. Birincisi diğerine sordu. O'na ne oldu? Öbürü cevap verdi: Buna sihir yapılmış. Birincisi sordu: O'na kim sihir yaptı? Öbürü cevap verdi: Lübeyd b. Asım. Birincisi sordu: Ne içinde? Öbürü cevap verdi: Tarak ve saçlar bir erkek hurma içinde. Birincisi sordu: O nerede? Öbürü cevap verdi: Beni Züreyk'in kuyusu Zervan (veya Zî-ervan) içinde, bir taşın altında. Birincisi sordu: Ne yapmalı? Öbürü cevap verdi: Kuyunun suyunu boşaltarak onu taşın altından çıkarmalı." Rasulullah; Hz. Ali, Ammar b. Yasir ve Zübeyr'i gönderdi. Onlarla birlikte Cübeyr b. İyaz el-Zurkî'yi ve Kays b. Muhsin el-Zurkî'yi de gönderdi. (Yani Beni Züreyk'in iki mensubunu da gönderdi.) Rasulullah daha sonra kendisi de birkaç ashabla oraya geldi. Kuyunun suyu boşaltılarak taşın altındaki kılıf çıkarıldı. Kılıfın içinde tarak ve saçlarla birlikte bir ip üzerinde on bir düğüm ve mumdan bir putçuk buldular. Bu putçuğun üzerine de iğneler batırılmıştı. Cebrail gelerek Rasulullah'a "Muavvizeyn'i oku"dedi. Rasulullah'ın her iki ayeti okuyuşunda bir düğüm çözülüyor, putçuk üzerindeki iğnelere bir tanesi de çıkıyordu. Son ayete gelindiğinde düğümler çözülmüş ve iğneler çıkmıştı. Rasulullah sihrin tesirinden kurtulduğu için, kendisini bağlardan kurtulmuş gibi hissetti. Daha sonra Lübeyd'i çağırarak sorguya çekti. Lübeyd suçunu itiraf etti. Rasulullah da onu serbest bıraktı. Çünkü kendi kişisel meselesi için kimseden intikam almazdı. Ayrıca olayı duyanlar Lübeyd'i öldürmesinler diye çevresindekilere bu olayı yaymamalarını tembih etti.

S-4- SURENİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVAYETLER NELERDİR?

a) Ukbe b. Âmir el-Cüheni diyor ki:"Resulullah "Allah bana, emsalleri görülmemiş âyetler indirdi." buyurdu ve sonuna kadar Felaq ve Nas surelerini okudu. Tirmizi, K. Tefsir el-Kur'an, Sure: 113, bab: 2, hadis no: 3367

b) Ukbe b. Âmir diyor ki:"Ben, Cuhfe ile Ebva arasında yürürken bizi rüzgârla birlikte şiddetli bir karanlık kapladı. Rasulullah surelerini okuyarak Allah'a sığındı ve dedi ki:"Ey Ukbe sen de bunlarla Allah'a sığın. Hiçbir sığınan bunların benzeri şeyle Allah'a sığınmış değildir. Ben Rasulullah'ın, bu iki sureyi namazda okuyarak bize imamlık ettiğini gördüm." Ebu Davud, K. es-Salah, bab: 354, Hadis no: 1463

c) Hz. Aişe (r.anh.) diyor ki:"Resulullah (s.a.v.) hastalandığı zaman kendi üzerine "Kul Euzü" surelerini okur ve üflerdi. Ağrısı çok şiddetlendiği zaman da ben onun üzerine okur ellerimle sürerdim. Bu surelerin bereketlerini ümit ederdim." Buhari, K. Fadail el-Kur'an, bab: 14

d) Ebu Said el-Hudri diyor ki:"Resulullah (s.a.v.) cinlerin ve insanların gözlerinin şerrinden Allaha sığındı. "Kul Euzü" sureleri inince (dualarında Allaha sığınmak için) bunları aldı ve bunların dışındakileri bıraktı. " Nesei, K. el-İstiaze, bab: 37

e) Uqbe bin Amir: Rasulullah (s.a.v) ashabına sabah namazını kıldırdı. Namazda Felaq ve Nas surelerini okudu. Ve bana yöneldi. " Gördün(mü) ya Uqbe, uyuduğun zaman ve uyandığın zaman o ikisini(Felaq ve Nas) surelerini oku" buyurdu. (Şerhu müşkilil asar tahavi sahih)

S-5- " الْحُنَّاسِ " KELİMESİNİN ANLAMINI NEDİR?

C-5- " الْحُنَّاسِ "

- 1- Pusuya yatan zayıf anımızda saldırıya geçen vesveseci şeytan.
- 2- Sürekli gidip gelen Allah zikredildiğinde gitse bile Allah'ı anmaktan gafil kaldığımız anda sokulan ve vesvese veren. Bu anlamda şu Hadis-i Şerif'i zikredebiliriz; Enes İbn-i Malikden" Şeytan ademoğlunun kalbine hortumunu sokar, eğer Allah anılırsa siner/gizlenir/pusuya yatar الْحُنَّاسِ Allah'ı anmayı unutursa insanın kalbini(vesvese vererek) sömürür. (heysemi zayıf hadis)
- 3- Bizi tereddüte ve şüpheyeye düşüren.

S-6- SUREDEN ÇIKARABİLECEĞİMİZ DERSLER NELERDİR?

- a) Sadece Allah'a sığınmalıyız. Allah'tan başkasına sığınmamalıyız.
- b) Her zaman Allah'ı zikretmeliyiz.
- c) Biz şeytandan kurtulduğumuzu düşünmemeliyiz.
- d) Allah'a Allah'ın isim ve sıfatları ile sığınmalıyız.
- e) Şüpheden uzak kalmalıyız.

NASR SURESİ

1.BÖLÜM (KUR'AN-I KERİM)

سورة النصر	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (1) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (2) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (3)	

2.BÖLÜM (KELİMELER)

Geldi	جَاءَdığı zaman	إِذَا
Sen gördün	رَأَيْتَ	Fetih	الْفَتْحُ
Gruplar olarak	أَفْوَاجًا	Giriyorlar	يَدْخُلُونَ
Hamd	حَمْدٍ	Tesbih et	سَبِّحْ
Muhakkak ki o	إِنَّهُ	İstığfar et	وَاسْتَغْفِرْهُ
Tevbe eden	تَوَّابًا	Oldu	كَانَ
Biz topladık	جَمَعْنَا	Sarsıldı	زُلْزِلَتْ
İş-emir	أَمْرًا	Hüküm verdi	قَضَى
Kötü iş	فَاحِشَةً	Onlar yaptılar	فَعَلُوا
Siz döndünüz	رَجَعْتُمْ	Onlar ahit verdiler	عَاهَدُوا
Namaz	الصَّلَاةِ	Siz ayağa kalktınız	قُمْتُمْ
Hatırlandı	ذُكِرَ	Çağırıldı	دَعَا
Denildi	قِيلَ	Onlar nasihat ettiler	نَصَحُوا

AYRINTI

....diğia zaman	إِذَا
Geldiği (zaman)	جَاءَ
Allah'ın yardımı	نَصْرُ اللَّهِ
Ve fethi	وَالْفَتْحُ
Ve	وَ
Gördüğün (zaman)	رَأَيْتَ
İnsanları	النَّاسَ
Giriyorlar	يَدْخُلُونَ
Allah'ın dinine	فِي دِينِ اللَّهِ
Grup grup grup	أَفْوَاجًا
Öyleyse hemen	فَ
Hamd ile tesbih et	سَبِّحْ بِحَمْدِ
Rabb'ini	رَبِّكَ
Ona istiğfarda bulun	وَاسْتَغْفِرْهُ
Muhakkak ki o	إِنَّهُ
Oldu	كَانَ
Tevbeleri kabul eden	تَوَّابًا

3. BÖLÜM (KURAL)

إِذَا = "geldiği zaman." Tahakkuk ifade eden bir zaman zarfı olduğu için fiil-i maziye gelir. Şart mânâsına delalet ettiği için de mazinin mânâsını geleceğe çevirerek şartın gelecekte gerçekleşeceğini ifade eder.

Geldiği zaman	إِذَا جَاءَ
Yer sarsıldığı -zaman	إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ
Onları topladığımız -zaman	إِذَا جَمَعْنَاهُمْ
Bir işe hükmettiği -zaman	إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
Bir günah işledikleri -zaman	إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً
Ahit verdikleri -zaman	إِذَا عَاهَدُوا
Döndüğünüz -zaman	إِذَا رَجَعْتُمْ
Onları topladığımız -zaman	إِذَا جَمَعْنَاهُمْ
Namaza kalktığınız -zaman	إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ
Allah zikredildiği -zaman	إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ
Sizi çağırdığı -zaman	إِذَا دَعَاكُمْ
Size denildiği -zaman	إِذَا قِيلَ لَكُمْ
Allah için nasihat ettikleri -zaman	إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ
Siz döndüğünüz -zaman	إِذَا رَجَعْتُمْ
Onların eceli geldiği -zaman	إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ

S-1- SUREMİZİN İSİMLERİ NELERDİR?

C-1- Nasr, izecee, feth Hz. Peygamber'in vefatına ima olarak değerlendirildiği için "Tevdî (veda)" adıyla da anılmaktadır.

S-2- SUREMİZ MEKKİ MİDİR YOKSA MEDENİ MİDİR?

C-1- Bu mübârek sûre, "Et-Tevbe" sûresinden sonra Medine-i Münevvere'de nâzil olmuştur. MEDENİ'DİR.

S-3- SUREMİZİN SEBEBİ NUZULU NEDİR?

Ubeydullah bin Abdullah İbn-i Utbe " İbn-i Abbas bana en son tam olarak inen sure hangisidir biliyor musun? diye sordu. Ben de إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ dedim. Doğru söyledin,dedi.

Müslim –sahih

Mü'minlerin Annesi Aişe (ra) " Rasulullah (SAS) سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ çok zikretmeye başlamıştı. Ben ya Rasullah (SAS) سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ sözünü çok zikrettiğini görüyorum dedim. ' Rabbim bana haber verdi ümmetim içerisinde bazı alametler göreceğim, o alametleri gördüğüm zaman سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ zikrini çok yapmamı emretti. Ben o alametleri إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ayetinde gördüm. " Müslim –sahih

S-4- SUREMİZİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVAYETLER NELERDİR?

C-4- İbn-i Abbas " Ömer beni Bedir'in büyüklerine katıyordu. Onlardan bazıları "Neden bu genci bizimle (aynı meclise katıyorsun) bizim de onun benzeri genç çocuklarımız var. (Ömer), bildiğiniz şeyden dolayı dedi. Bir gün onları ve beni çağırdı. Bunda amacı benim durumumu onlara göstermekti. Nasr suresini sonuna kadar okudu ve bu sure hakkında görüşünüz nedir, diye sordu. Bazıları, Allah bununla bize Allah'ın yardımı ve fethi geldiği zaman Allah'a hamd edip istiğfarda bulunmamızı emrediyor dedleri. Bazıları, bilmiyoruz dediler. Bazıları hiçbir şey söylemediler. Hz.Ömer (r.a) senin de görüşün böyle mi? Ey İbn-i Abbas dedi. Hayır dedim.

Peki ne diyorsun dedi. O (nasr suresi) Allah'ın Rasuluullah (s.a.v) e ecelini bildirmesidir. إِذَا جَاءَ

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ

كَانَ تَوَّابًا (3) İbn-i Abbas –Buhari- sahih

Mü'minlerin annesi AİŞE'den " Allah'ın yardımı ve fethi geldiği zaman (nasr) suresi indikten sonra Rasulullah (SAS) hiçbir zaman (اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ، سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ) okumadan namaz

kılmamıştır. Aişe –buhari- sahih

S-5- SUREMİZDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

- a) Hak yolda olmaya devam ettiğimiz Allah için fedakârlıktan vazgeçmediğimiz sürece Allah'ın yardımı gelecektir.

"Elbette ben ve elçilerim galip geleceğiz." (Mücadele, 58/21)

"Elbette biz elçilerimize ve inananlara hem dünya hayatında, hem de şahitlerin (şahitliğe) duracakları günde yardım ederiz." (Mümin, 40/51)

"Eğer siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, (Allah da)siz yardım eder." (Muhammed, 47/7)

"Allah'tan yardım ve yakın bir fetih... Müminleri müjdele!" (Saff, 61/13)

- b) Allah için yaptığımız başarılı davet çalışmalarının sonunda onunla gurur ve kibre kapılmamalıyız. 'BEN YAPTIM BU İŞ BENİM' dememeliyiz. Unutmamalıyız ki iş- ve hüküm Allah'ındır. Bilmesek veya hatırlamasak bile davet çalışmalarımızda veya yaşantımızda yapmış olabileceğimiz hatalarımızdan dolayı tevbe-i istiğfarda bulunmalıyız. Surede bahsi geçen Mekke'nin fethinde, Rasulullah (SAS) Mekke'ye fatih bir komutan edası ile değil, devesini üzerinde başı önüne eğilmiş bir vaziyette, siyah sarığı ve cübbesi ile elinde asası، سُبْحَانَكَ رَبَّنَا (Allah'ım seni tesbih ederim, sana hamd ederim, Allah'ım günahlarımı bağışla) diyordu.
- c) Ölüm yaklaştığı zaman اللهم اغفر لي، اللهم اغفر لي، اللهم اغفر لي demek ve tevbe-i istiğfarda bulunmak sünnettir.
- d) Bu sure artık dinin kemale erdiğini bize bildirmektedir.

KAFİRÜN SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الكافرون	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (1) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (2) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (3) وَلَا أَنَا	
عَابِدُ مَا عَبَدْتُمْ (4) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (5) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلي دِينِ (6)	

2.BÖLÜM (KELİMELER)

Ben ibadet ediyorum	أَعْبُدُ	Ey	يَا أَيُّهَا
Siz ibadet ediyorsunuz	تَعْبُدُونَ	O şey ki...	مَا
Olumsuzluk eki,me/... ma	لَا	Siz	أَنْتُمْ
Ben	أَنَا	ibadet ediciler	عَابِدُونَ
Siz ibadet ettiniz	عَبَدْتُمْ	ibadet edici	عَابِدُ
...nim/ benim	ي	Siz / size	كُم
Renk	لَوْنُ	O	هِيَ
Sen secde ediyorsun	تَسْجُدَ	Men etti	مَنْعَ
Gece	لَيْلَةٌ	Sertçe çarpan	الْقَارِعَةُ
Benden sonra	بَعْدِي	Siz ibadet ediyorsunuz	تَعْبُدُونَ
Onlar tabi oldular	تَبِعُوا	Döndürdü	وَلَا
Uyarıcı	بَشِيرٍ	Geldi	جَاءَ
Siz biliyorsunuz	تَعْلَمُونَ	Oluyor	يَكُونُ
İnfaq ettiniz	أَنْفَقْتُمْ	İndirdi	أَنْزَلَ
Kazandı	كَسَبَتْ	Geçti önceki	سَلَفَ

Kalpler	قُلُوبٍ	O biliyor	يَعْلَمُ
Göğüsler	صُدُورٍ	Diliyor	يَشَاءُ

3. BÖLÜM (AYRINTI)

Deki	قُلْ
Ey...	يَا أَيُّهَا
Kafirler	الْكَافِرُونَ
....ma	لَا
İbadet ediyorum	أَعْبُدُ
O şey ki	مَا
Sizin ibadet ettiklerinize	تَعْبُدُونَ
Siz değilsiniz	وَلَا أَنْتُمْ
İbadet ediciler	عَابِدُونَ
Benim ibadet ettiğime	مَا أَعْبُدُ
Ben ibadet edici değilim	وَلَا أَنَا عَابِدٌ
Sizin ibadet ettiklerinize	مَا عَبَدْتُمْ
Siz ibadet etmezsiniz	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ
Benim ibadet ettiğime	مَا أَعْبُدُ
Sizin için	لَكُمْ
Sizin dininiz	دِينِكُمْ
Benim için	لِي
Benim dinim	دِينٍ

3.BÖLÜM(KURAL) (مَا)

KURAL: مَا nin üç anlamı var:

- 1- Ne anlamında,
- 2- Hayır değil anlamında,
- 3- O şey ki anlamında.

1.Ne/nedir anlamında:

O nedir?	مَا هِيَ
Onun rengi nedir?	مَا لَوْنُهَا
Seni secde etmekten alıkoyan nedir?	مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ
Qaria nedir?	مَا الْقَارِعَةُ
Qadir gecesi nedir?	مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ
Benden sonra neye ibadet edeceksiniz?	مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي
Onları kiblelerinden çeviren nedir?	مَا وَلَاهُمْ عَن قِبَلَتِهِمْ

2.Hayır değil olamaz ...mema:

Süleyman kafir olmadı .	مَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ
Onlar senin qiblene tabi olmadı .	مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ
Onun tevilini Allah'tan başkası bil mez .	وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ
Onlar yap mad ılar.	مَا فَعَلُوا
Sen bunu batıl olarak yarat mad ın.	مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
Onu yap ma dılar az bir kısmı hariç.	مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ
En onların qiblesine tabi olacak değilsin .	مَا أَنْتَ بِتَابِعِ قِبَلَتِهِمْ
Allah ist mez .	مَا يُرِيدُ اللَّهُ
Bize bir uyarıcı gel medi .	مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ

Meryem oğlu Mesih rasulden başka bir şey değildir.	مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ
Benim için olmadı.	مَا يَكُونُ لِي
Onların hesabından senin üzerine bir şey yoktur.	مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ
Allah'ı (haqqıyla) taqdir edemediler.	مَا قَدَرُوا اللَّهَ
Sen onların üzerine bir vekil değilsin.	وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

3. O şey ki anlamında:

Ben sizin taptığınıza tapmam.	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ
Siz benim taptığıma tapmazsınız.	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ
Ben sizin taptığınıza tapıcı değilim.	وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ
Allah yeryüzünde olanı (olan şeyi) sizin için yarattı.	خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
Sizin bilmediğinizi bilirim.	أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
Gökte ve yerde olanı (olan şeyi).	مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
Allah'ın indirdiği (o şey).	مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
Hayırdan infağ ettiğiniz (o şey).	مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ حَيْرٍ
Nefsinizde bulunan (o şey).	مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
nceki geçen şey onundur.	لَهُ مَا سَلَفَ
Her nefis için kazandığı şey vardır.	كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
Sizin kalplerinizdeki (o şeyi).	مَا فِي صُدُورِكُمْ
Allah dilediğini (dilediği şeyi) yapar.	اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ
Geçmiş olan (o şey) müstesna.	إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ
Allah onların kalplerindekini (kalplerinde bulunan şeyi) bilir.	يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ

4. AÇIKLAMA

S-1- SUREMİZİN İSİMLERİ NELERDİR?

Sûre adını ilk âyetinde geçen ve "inkarcılar" anlamına gelen "kâfirun" kelimesinden almıştır. "Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn, Mukaşkışe, İhlâs, İbadet, Dîn" adlarıyla da anılmaktadır. Ayrıca İhlâs suresiyle birlikte bu iki sûreye "İhlâsayn (iki İhlâs)" adı verilmiştir.

S-2- SUREMİZ MEKKİ MİDİR YOKSA MEDENİ MİDİR?

C-2- Mekkî'dir.

S-3- SUREMİZİN SEBEBİ NUZULU NEDİR?

C-3- İbn Abbas'ın rivayetine göre, Kureyşliler Rasulullah'a şöyle diyorlardı: "Biz sana o kadar mal veririz ki Mekk'e'de herkesten zengin olursun. Eğer bir kadın istersen onunla seni evlendiririz. İstersen seni önder olarak kabul ederiz. Yalnız tanrılarımızı kötölemekten vazgeç. Eğer bu teklifi kabul etmezsen başka bir teklifimiz var. Bu, senin için de bizim için de hayırlı olur." Rasulullah onlara: "O nedir?" diye sordu. Onlar: "Sen bir sene tanrılarımız olan Lat ve Uzza'ya ibadet et. Biz de bir sene senin tanrına ibadet edelim" dediler. Rasulullah: "Bekleyin. Rabb'im ne emir verecek" dedi. Bu olay üzerine bu sure nazil oldu: "Ey kafirler..."

Ve ayrıca Zümer suresinde 64. ayette de şöyle buyurulmuştur: "De ki ey cahiller, bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emredersiniz?" (İbn Cerir, İbn Ebi Hatim, Taberânî) İbn Abbas'ın bir diğer rivayeti şöyledir: Kureyşliler Rasulullah'a, "Ey Muhammed! Eğer tanrılarımıza saygı gösterirsen biz de senin tanrına ibadet ederiz" dediler. Bunun üzerine bu sure nazil olmuştur. (Abd b. Humayd).

S-4- SUREMİZİN FAZİLETİ İLE İLGİLİ RİVAYETLER NELERDİR?

Abdullah b. Ömer'den rivayet edilmiştir; "Ben pek çok defa Rasulullah'ı, sabah namazından önceki iki rekat ve akşam namazından sonraki iki rekatta Kafirun ve İhlas surelerini okurken gördüm." (Bu konudaki pek çok rivayeti bazı lafzî farklılıklar ile İmam Ahmed, Tirmizî, İbn Hibban ve İbn Merduye, İbn Ömer'den nakletmişlerdir.)

Habbab şöyle diyor: Nebi (s.a) bana dedi ki: "Uyumak için yatağa girdiğin zaman Kafirun suresini oku!", Rasulullah (s.a) da bu adeti yerine getirirdi. (Bezzar, Taberânî, İbn Merduye).

İbn Abbas'tan şöyle rivayet edilmiştir: Rasulullah, "Ben, şirkten kurtulacağınız kelimeleri size öğreteyim mi?" dedi. Ve "O kelimeler, uyumadan önce Kafirun suresini okumanızdır." buyurdu. (Ebu Ya'la, Taberânî).

Enes diyor ki, Rasulullah Muaz b. Cebel'e şöyle dedi: "Uyumadan önce Kafirun suresini oku, çünkü bu, şirkten beraattir." (Beyhaki Şa'b'ta).

Ferva b. Nevfel ve Abdurrahman b. Nevfel, babaları olan Nevfel b. Muaviye eş-Şuc'ayî'den şöyle rivayet etmişlerdir: "Ben Rasulullah'a, uyuyacağım zaman okuyacağım bir şey tavsiye etmesini rica ettim. Rasulullah, Kafirun suresini sonuna kadar okuduktan sonra uyumamı tavsiye etti. Çünkü bu, şirkten beraati ilan etmektir." (Müsned-i Ahmed, Ebu Davud, Tirmizî, Neseî, İbn Ebi Şeybe, Hakim, İbn

Merduye, Beyhakî Şa'b'ta) Benzer bir rica da Zeyd b. Harise'nin kardeşi olan Cebla b. Harise'den gelmiş ve Rasulullah da aynı karşılığı vermiştir. (Müsned-i Ahmed, Taberanî).

S-5- SUREMİZDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

- a) İman ve küfrün sınırlarının kaybolduğu veya silindiği noktada iman ve/veya küfrün izharı vaciptir.
- b) Kafirlerle inançta uzlaşma yoktur.
- c) İslam başka bir din, ideoloji, nizam... vs. ile sentezlenemez.
- d) Bir saniyelik bile olsa küfür kabul edilemez.
- e) Hiçbir şekilde Allah'ın ilahlığında eş olmaz.

KUREYŞ SURESİ

1.BÖLÜM

سورة قريش بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ (1) إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (2) فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (3) الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ (4)	
--	--

2. BÖLÜM (KELİMEMLER)

Onlar	هُمْ	Alışmak	إِيلَافٍ
Yaz	الصَّيْفِ	Kış	الشِّتَاءِ
Bu	هَذَا	İbadet etsinler	لِيَعْبُدُوا
...o ki	الَّذِي	Ev	الْبَيْتِ
..den ...den	مِنْ	Yedirdi	أَطْعَمَ
Emin kıldı	آمَنَ	Açlık	جُوعٍ
Şekillendiriyor	يُصَوِّرُ	Korku	خَوْفٍ
İnşa etti	أَنْشَأَ	Öldürüyor	يَتَوَفَّا
Kaldırdı yükseltti	رَفَعَ	Seyahat ettiriyor	يُسَيِّرُ
Görünüyor	يُرِي	Yaydı	مَدَّ
Yaydı (saçtı)	ذَرَأَ	Verdi	أَعْطَى
Bizi kurtardı	نَجَّانَا	Kurtardı	نَجَّا

3. BÖLÜM (AÇIKLAMA)

Alıştırıldığı için	لِإِيْلَافٍ
Kureyş	قُرَيْشٍ
Onların Alıştırılmasından (dolayı)	إِيْلَافِهِمْ
Kış ve yaz yolculuğu(na)	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
İbadet etsinler	فَلْيَعْبُدُوا
Rabbi(ne)	رَبِّ
Bu evin	هَذَا الْبَيْتِ
O ki	الَّذِي
Onları yedirdi(doyurdu)	أَطْعَمَهُمْ
Açlıktan	مِنْ جُوعٍ
Onları Emin kıldı	وَأَمَّنَّهُمْ
Korku dan	مِنْ خَوْفٍ

4. BÖLÜM (KURAL) الَّذِي

O ki yedire ndir	الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
Sızı yarat an rabbiniz	رَبِّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ
O yarat andır	هُوَ الَّذِي خَلَقَ
O sizi şekillendire ndir	هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ
O sızı öldüre ndir	وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ
O sızı inşa ede ndir	وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ
O sızı kıl andır (yarat andır)	وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ

Allah gökleri ve yeri yaratandır	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
O sizi seyahat ettirendir	هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ
Allah göğü yükseltendir	اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ
O yeri yayandır	وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ
O size gösterendir	هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ
Bizim rabbimiz verendir	رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى
Bizi kurtaran Allah'a hamdolsun	الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا
O ki sizi yayandır(tohum gibi saçan)	وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ

5. BÖLÜM (AÇIKLAMA)

S-1- SUREMİZİN İSİMLERİ NELERDİR?

C-1-Kureyş kabîlesinin eriştiği nîmeti bildirdiği için kendisine bu isim verilmiştir. Mamafih kendisine "Lîlâfi Kureyş" sûresi de denilir.

S-2- SUREMİZ MEKKİ MİDİR YOKSA MEDENİ MİDİR?

C-2-Mekki'dir.

S-3- SUREMİZİN SEBEBİ NUZULU NEDİR?

Bu sureyi tam olarak anlayabilmek için tarihî arka planını göz önünde bulundurmak gerekir. Bu sure ile Fil süresinin muhtevası arasında çok yakın ve derin bir ilişki vardır.

Kureyş kabilesi, Rasulullah'ın ecdadı Kilab oğlu Kusay zamanında Hicaz'ın her yerinde dağınık durumdaydılar. İlk defa Kusay onları Mekke'de topladı. Kureyşliler Beytullah'ın hizmetini ellerine geçirdiler. Kusay'a bu hizmetinden dolayı "toplayıcı" lakabı verilmiştir. Bu şahıs aklıyla Mekke'de bir şehir devleti kurdu. Arabistan'ın her yanından gelen hacılara hizmet için en iyi idareyi tesis etti. Bundan dolayı Kureyş, Arap kabileleri arasında ve her yerde güven sağlamıştır. Kusay'dan sonra Mekke'nin idaresi için oğulları Abdümenaf ve Abdüddar arasında görev bölümü yapıldı. Ama Abdümenaf, daha babası sağ iken meşhur olmuştu. Onun şerefi Araplar arasında takdir edilmişti. Abdümenaf'ın dört oğlu vardı: Haşim, Abdüşşems, Muttalib ve Nevfel. Abdümuttalib'in babası ve Rasulü Allah'ın dedesi olan Haşim, Arap yoluyla Uzakdoğu, Şam ve Mısır arasında devam eden uluslararası ticarete atılmayı

düşündü. Aynı zamanda, Araplara satmak için mal getirirken yolda diğer kabilelere de satış yapabileceği, bir de Mekke'yi iç ticaret için bir ticaret merkezi haline getirebileceğini düşünmüştü. Bu dönem, İran Sasanî iktidarlarının Fars körfezinde, Bizans ile Uzakdoğu arasındaki ticaret yoluna hâkim oldukları dönemdi. Onun için, Güney Arabistan'da Kızıldeniz sahil yolu ile Şam ve Mısır'a giden ticaret yolu oldukça ilerlemişti. İkinci sebep, Arabistan'da diğer ticarî kervanlara karşılık Kureyşlilerin kervanlarına, Beytullah'ın hizmetkârları olmaları nedeniyle daha bir kolaylık sağlanıyordu. Çünkü diğer kabileler, yaptıkları hizmetten dolayı Kureyşlilere saygı duyuyorlardı. Kureyşlilerin hac döneminde diğer kabilelere cömertçe davranması nedeniyle bu kabileler Kureyş'e minnettar kalıyorlardı. Bu sebeple, Kureyşlilerin kervanlarına başkalarının saldırması tehlikesi yoktu. Ayrıca başka kabileler onlardan diğer kabilelerden atılmayı planladı ve diğer üç kardeşini de yanına aldı. Haşim, olduğu gibi ağır vergi talep etmiyorlardı. Bunu göz önünde tutan Haşim; ticarete Şam Gassanî Kralı ile, Abdüşşems; Habeşistan Kralı ile, Muttalib; Yemenli emirler ile ve Nevfel de Fars ve Irak hükümetleri ile ticarî anlaşmalar yaptılar. Böylece ticaretleri çok hızlı gelişti ve bu dört kardeş "mutaccirîn" (tüccarlar) ismi ile meşhur oldu. Çevredeki kabileler ve devletler ise, kendileriyle olan ilişkilerinden dolayı Kureyşlilere "ashab-ı ilaf" (ülfet ilişkisi sahipleri) diyorlardı.

S-4- قُرَيْشٍ KELİMESİNİN ANLAMI NEDİR?

C-4- a) Toplamak demektir. Kuruş kelimesi de buradan gelmektedir. Kureyş kabilesine bu ismin verilmesinin sebebi Kusay bin Kilap döneminde toplandıkları içindir.

b) Köpekbalığı anlamına gelir. Fihri İbn-i Malik'in kuvvet ve şiddetinden dolayı ona bu isim ve lakap olarak verilmiştir. Sonra Kureyş'e isim olmuştur.

c) Ticaret anlamındadır. Ticaret yaptıkları için bu isim verilmiştir.

S-4- İLAFِ إِيْلَافِ NE DEMEKTİR?

- Anlaşmak, andlaşmak, muahede yapmak.
- Ülfet ettirmek veya ettirilmek yani alıştırmak, alıştırmak.
- Yolcuların emin ve selametle gidip gelmeleri için yasakçılık ve himaye tarzında verilen icazet (pasaport), geçirtme ruhsatına benzer, emir ve taahhüttür.

S-5- SUREMİZDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

- Allah'ın verdiği nimetleri anmalıyız. Unutmamalıyız.
(Duha) وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ
- Nimete şükür nimet sahibini tanımaktır.

TEBBET SURESİ

1.BÖLÜM

سورة المسد	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (1) مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (2) سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (3) وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (4) فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ (5)	

2. BÖLÜM KELİMELELER

iki el	يَدَا	Kurusun	تَبَّتْ
Alev	لَهَبٍ	Baba	أَبِي
...den/...dan	عَنْ	Müstağni kılmak	أَغْنَىٰ
Kazandı	كَسَبَ	Onun malı	مَالُهُ
Ateş/cehennem	نَارًا	Yaslanacak	سَيَصْلَىٰ
Alev	لَهَبٍ	Sahip	ذَاتَ
Taşıyıcı	حَمَّالَةَ	Kadın	إِمْرَأَةً
...içinde	فِي	Odun	الْحَطَبِ
O ...onun	هَا	Boyun	جِيدِ
Hurma Lifi	مَسَدٍ	ip	حَبْلٌ

3. BÖLÜM

Kurusun	تَبَّتْ
Ebu Leheb'in iki eli	يَدَا أَبِي لَهَبٍ
Ve kurudu da (kuruyacak)	وَتَبَّ
Müstağni kılmadı fayda vermedi	مَا أَغْنَىٰ

Ona	عَنْهُ
Onun malı	مَالُهُ
Ve kazandığı	وَمَا كَسَبَ
Yaslanacak	سَيَصِلِي
Yalaz sahibi ateşe	نَارًا ذَاتَ هَبٍ
Ve onun kadını da	وَأَمْرَأَتَهُ
Odun taşıyacak (taşıyıcıdır)	حَمَّالَةَ الْحُطَبِ
Onun gerdanında (var)	فِي جِيدِهَا
Hurma liflerinden örülmüş ip	حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ

4.BÖLÜM (KURAL)

هُ/هَا = ... Onun anlamındadır sahiplik bildirir.

Ondan (erkek)	عَنْهُ
Onun malı(erkek)	مَالُهُ
Onun kadını (erkek)	أَمْرَأَتَهُ
Onun boynu(kadın)	جِيدِهَا
Onun kazancı(erkek)	كَسْبُهُ
Onun ipi (erkek)	حَبْلُهُ
Onun malı(kadın)	مَالِهَا
Onun kazancı (kadın)	كَسْبِهَا
Onun ipi(kadın)	حَبْلِهَا
Ondan (kadın)	عِنْدَهَا

Onun(erkek) boynu	جِيدِهِ
Onun iki eli	يَدَاهُ
Onun iki eli	يَدَاهَا
Onun eli	يَدُهُ
Onun eli	يَدَهَا

5. BÖLÜM (AÇIKLAMA)

S-1- SUREMİZİN İSİMLERİ NELERDİR?

Ebû Leheb'in hüsrana, helâke uğradığını gösterdiği için kendisine "Tebbet" adı verilmiştir. Mamafih "Mesed"den yâni, fitilli bir ipten bahsettiği için kendisine "Mesed sûresi" de denilmiştir.

S-2- SUREMİZ MEKK MİDİR YOKSA MEDENİ MİDİR?

Mekki'dir.

S-3- SUREMİZİN SEBEBİ NUZULU NEDİR?

"En yakın olan akrabayı uyar" (Şuara, 26/214) meâlindeki âyet-i kerîme nâzîl olunca Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem Safa tepesine çıkmış seslenerek Kureyş kabîlesini çağırılmış, onlar da gelip toplanmışlar. Ebû Leheb de gelmiş idi. Hz. Peygamber buyurmuş ki: Size bir düşmanın sabahleyin veya akşamleyin gelip hücum edeceğini haber versem, beni tasdik eder misiniz?. Onlar da dediler ki: Evet tasdik ederiz, çünkü hepsi de Resûl-i Ekrem'in Muhammedü'l-emîn olduğunu bilip itiraf ederlerdi. Onun üzerine Yüce Peygamber buyurdu ki: Ben sizi ilerdeki bir azaptan dolayı korkutucuyum, yâni öyle bir azaba uğramamak için İslâm dinini kabul ediniz. Peygamber'in bu ihtarını dinleyen Ebû Leheb, o muazzam Peygamberin amcası bulunmak şerefine sâhip olduğu hâlde hemen inkâra başladı.

"Tebbenlek (Yazıklar olsun sana!) Sen bizleri bunun için mi dâvet ettin?" dedi. Resûl-i Ekrem'e hakaret göstererek oradan ayrıldı gitti. İşte bu hâdisе üzerine bu sûre-i celîle nâzil olmuş, helâke lâyıık olan şahısların Ebû Leheb gibi inkârcılardan ibaret olduğu gösterilmiştir.

Ebu Leheb, Peygamber'e karşı Kureyş ile beraber olduğu halde hasta olduğu için Bedir Savaşı'na bizzat iştirak edememiş, ancak maddî yardımda bulunarak Ebu Cehil'in kardeşi Âs b. Hişâm'ı kendi yerine göndermişti. Kendisi "adese" denilen çiçek hastalığına benzer bir hastalığa tutulmuş, Kureyş'in yenildiğini haber alınca savaştan yedi gün sonra kahrından ölmüştü. Alûsî ve diğer tefsircilerin naklettiğine göre Kureyşliler, adese hastalığından tâun gibi sakındıkları için kendilerine de bulaşır korkusuyla ailesinden bile kimse yanına

yaklaşmamış, bu yüzden ölüsü üç gün evde kalıp kokmuştu. Nihayet utandıkları için Sudâni'lerden birkaç kişiyi ücret karşılığı tutarak gömdürmüşlerdi. Bir rivayette de bir çukur kazıp ağaçlarla içine kakmışlar ve örtünceye kadar da üzerine taş atmışlardı. Başka bir rivayete göre de çukur kazmayıp bir duvarın dibine koymuşlar ve sonra da üzeri örtülünceye kadar taş atmışlardı. Karısı da ki o Harb'in kızı, Ümmü Cemil ve Ebu Sufyân b. Harb'in kız kardeşidir.

S-4- تَبَّتْ KELİMESİNİN ANLAMINI NEDİR?

Teb", "Tebbab" lafızları ziyan, helâk ve zarar mânâsındır.

Tebbet, "kurusun" manasına bedduadır.

S-5- SUREMİZDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

- a) Bu sûre-i celfîle, bildirmiş oluyor ki: Cenab-ı Allah'ın dinine, Resûlü'ne, düşman olanlar bir hidâyet mumunu söndürmek isteyenler, nihâyet kendi çirkin düşüncelerinin, kötü amellerinin şiddetli cezalarına uğrayacaklardır. Mamafih onların dünyada uğrayacakları felâketler, kendilerini gelecekteki âhiret âlemindeki asıl en korkunç cezalardan asla kurtaracak değildir. Onların gelecekleri ise daha pek ziyade korkunçtur.
- b) İslam düşmanlarını lanetlemek meşrudur. İster yaşarken isterse ölümünden sonra fark etmez.

FİL SURESİ

1.BÖLÜM

سورة الفيل	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
أَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (1) أَمْ يَجْعَلُ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ (2) وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ (3) تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ (4) فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ (5)	

2.BÖLÜM (KELİME)

.....madımedî	أَمْ	...mîmı	أَمْ
Nasıl	كَيْفَ	Sen görüyorsun	تَرَ
Fil	الْفِيلِ	Arkadaş yaren	أَصْحَابِ
Tuzak	كَيْدَ	Kılıyor	يَجْعَلُ
Gönderdi	أَرْسَلَ	Dalalete düştü bozuldu	تَضْلِيلٍ
Kuş	طَيْرًا	Onların üzerine	عَلَيْهِمْ
Atıyor	تَرْمِي	Ebabil	أَبَابِيلَ
	سِجِّيلٍ	Taş	حِجَارَةٍ
Sen	كَ	Ekin yaprağı	عَصْفٍ
Yüzler	وُجُوهُ	Yenmiş	مَأْكُولٍ
Gün	يَوْمَ	Su	مَاءَ

3.BÖLÜM

Sen görmedin mi?	أَمْ تَرَ
Nasıl yaptı?	كَيْفَ فَعَلَ

Senin Rabb'in	رَبُّكَ
Fil ashabına	بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
Kılmadı mı?	أَلَمْ يَجْعَلْ
Onların tuzaklarını	كَيْدَهُمْ
Dalalet içerisinde	فِي تَضْلِيلٍ
Onların üzerine gönderdi.	وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ
Ebabil kuş(larını)unu	طَيْرًا أَبَابِيلَ
Onlara atıyor	تَرْمِيهِمْ
Pişmiş çamurdan taşlar	بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ
Hemen onları kılıyor	فَجَعَلَهُمْ
Yenilmiş bir ekin gibi	كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ

4. BÖLÜM (KURAL)

هُم = ...Onlar /... onların anlamındadır.

Onların tuzakları	كَيْدَهُمْ
Onların üzerine	عَلَيْهِمْ
Onlara atıyor	تَرْمِيهِمْ
Onları kılıyor	جَعَلَهُمْ
Onların namazı (namazları)	صَلَاتِهِمْ
Onları yedirdi	أَطْعَمَهُمْ
Onların Rabb'i (Rableri)	رَبَّهُمْ
Onların amelleri	أَعْمَالَهُمْ

Onların hesabı	حَسَابُهُمْ
Onlar için (onlara)	لَهُمْ
Onların yüzleri	وَجُوهُهُمْ
Onların kalpleri	قُلُوبُهُمْ
Muhakkak ki onlar	إِنَّهُمْ
Onların suyu	مَاءُهُمْ
Onların günü(günleri)	يَوْمُهُمْ

S-1- SUREMİZ MEKKİ MİDİR? YOKSA MEDENİ MİDİR?

C-1- Mekki'dir.

S-2- EBREHE KİMDİR? HİKÂYESİ NEDİR?

C-2- Bu sûre, büyük bir olayı hatırlatmaktadır. Milâdın 570. senelerinde Habeşistan'ın Yemen Vâlisi Ebrehe, San'a'da büyük bir kilise yaptırarak Araplardan yalnız en büyük mâbet olarak bu kiliseyi tanımlarını ve her yerden burayı ziyarete gelmelerini sağlamaya çalışmış ise de, Mekke'deki Kâbe'den bir türlü çevirememiştir.

Bunun üzerine Kâbe'yi yıkıp yerini belirsiz etmeye karar verdi. Fillerle de kuvvetlendirdiği büyük bir ordu ile Mekke'ye yürüdü ve Mekke'nin yakınlarında bir karargâh kurdu. Bunu gören ve maksadını anlayan Mekkeliler dağlara çekildiler. Çünkü karşı koyacak hiçbir kuvvetleri yoktu.

Ebrehe ordusu ile yürüdü. Mekke'ye yaklaşınca birdenbire muhtelif cihetlerden alay alay ,bölük bölük kuşlar peyda oldu ve gökyüzünü kapladı ve bunlar Ebrehe'nin askerleri üzerine sert taşlarla atış ettiler. Bu kuşların attıkları taşlar kime değmiş ise vücudu delik deşik bir hâle gelmiş ve böylece Ebrehe ordusu neye uğradığını bilmeyerek perişan olmuş, vadiler leş ile dolmuş ve Kur'an'ın tasvir ettiği gibi Ebrehe ordusu yenik düşmüştür. Allah'ın iradesine aykırı olan kötü düşünceleri kendi felaketlerini hazırlamış olmaktan başka işe yaramadı.

İşte bu sûrenin hatırlattığı olay, bu İlahî mucize Peygamber Efendimizin doğduğu yıl gerçekleşmiştir. İbrahim Peygamberden beri Tevhîd mâbedi olan Kâbe, sonradan putlarla dolmuştu. Fakat bu İlahî mâbed Hazret-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem eliyle yine eski mevki alacak, Tevhîd dininin ve Müslümanlığın kıblesi, baş mâbedi olacaktı. Allah böyle dilemişti.

S-3- EBABİL NE DEMEKTİR?

Bölük bölük gelip giden gurup halinde ki şeylerdir. Çoklukla kuşlar için kullanılır.

S-5- ASF NE DEMEKTİR?

"Asf": Bir ekin yaprağı demektir.Biçildikten sonra kalır, onu rüzgârlar darmadağın bir hâle getirir, onu güveler, küçük kurtlar, böcekler yiyiverirler.

S-6 SUREDEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

A) Allah'ın rasulüne ikramı doğmadan seneler önce başlamıştır.

B) Allah'ın ebabilleri çoktur. Her zaman Müslümanları destekler.

c)Alah'ın ni'metine karşı şükretmeliyiz.

MAUN SURESI

1.BÖLÜM

سورة الماعون	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ (1) فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ (2) وَلَا يُحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ (3) فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (4) الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (5) الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (6) وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (7)	

2.BÖLÜM (KELİME)

Yalanlıyor	يُكَذِّبُ	Gördü	رَأَى
Şu	ذَلِكَ	Din	دِينِ
Tek –yetim	يَتِيمَ		يَدْعُ
Yemek	طَعَامِ	Teşvik etmek	يُحِضُّ
Yazıklar olsun	وَيْلٌ	Fakir	مِسْكِينِ
Ğafıl	سَاهُونَ	Namaz kılanlar	مُصَلِّينَ
Men ediyorlar	يَمْنَعُونَ	Gösteriş yapıyorlar	يُرَاءُونَ
		Emanet –ödünç eşya	مَاعُونَ

3.BÖLÜM

Göçmedin mi?	أَرَأَيْتَ
O şeyi/kişiyi ki...	الَّذِي
Dini yalan sayıyor	يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ

İşte o	فَذَلِكَ
O ki	الَّذِي
Yetimi itip kakandır	يُدْعُ الْيَتِيمَ
Teşvik etmez	وَلَا يُحْضُ
Fakiri yedirmeye	عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ
O namaz kılanlara yazıklar olsun	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ
Onlar ki	الَّذِينَ هُمْ
Namazlarından	عَنْ صَلَاتِهِمْ
Ėafildirler	سَاهُونَ
Ve onlar	الَّذِينَ هُمْ
Gösteriş yaparlar	يُرَاءُونَ
Ve onlar yardımı menederler	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

4.BÖLÜM (KURAL)

ي= ... yor eki verir. Şimdiki zaman içindir.

Dini yalan sayıyor.	يُكَذِّبُ بِالذِّينِ
Dini yalan sayıyorlar.	يُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ
Fakirleri yemeye teşvik ediyor.	يُحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ
Fakirleri yemeğe teşvik ediyorlar.	يُحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ
Yardıını menediyor.	يَمْنَعُ الْمَاعُونَ
Yardıını menediyorlar.	يَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ
Yetimi İtip kakıyor.	يُدْعُ الْيَتِيمَ

Yetimi İtip kakıyorlar.	يُدْعُونَ الْيَتِيمَ
Gösteriş yapıyor.	يُرَاءُ
Gösteriş yapıyorlar.	يُرَاءُونَ
Vesvese veriyor.	يُوسِسُ
Vesvese veriyorlar.	يُوسِسُونَ
İbadet ediyor.	يَعْبُدُ
İbadet ediyorlar.	يَعْبُدُونَ
Kılıyor.	يَجْعَلُ
Kılıyorlar.	يَجْعَلُونَ

5.BÖLÜM

S-1- SUREMİZİN İSİMLERİ NELERDİR?

C-1-“MAUN”kelimesiye nihayet bulduğu için kendisine bu isim verilmiştir. Buna “Ereeyte” ve “Din” suresi de denilmiştir.

S-1- SUREMİZ MEKKİ MİDİR? YOKSA MEDENNİ MİDİR?

C-2- Mekki'dir.

C-3- Süddî'den Velid b. Muğire hakkında nazil olduğu rivayet edilmiş, Mâverdî de Ebu Cehil hakkında nazil olduğunu nakletmiş, rivayet edilmiştir ki: Ebu Cehil bir yetimin vasisi bulunuyordu. Bir gün o yetim çırıl çıplak ona gelmiş, kendi malından bir şey istemişti. Ebu Cehil onu itivermiş ve aldırmamış idi. Kureyş'in büyükleri de çocuğa: "Muhammed'e git de sana şefaate ediversin." demişler, alay etmek istemişler. Öksüz onların maksatlarını bilmediği için Resulullah'a gelip yardımcı olmasını istemişti. Peygamberimiz (s.a.v) hiçbir muhtacı reddetmek adeti olmadığı için kalkmış, onunla beraber Ebu Cehil'in yanına gitmişti. Ebu Cehil "buyurun" deyip merhaba etmiş ve öksüzün malını vermişti. Kureyş'liler bunun üzerine Ebu Cehil'e serzeniş etmişler, "Sen de sapıttın, Muhammed gibi sabileştin" demişler. "Hayır sapıtmadım velakin onun sağında solunda birer harbe gördüm, vermezsem vuracak diye korktum." demiş. İbn Abbas'tan bir rivayette de hem cimri, hem mürâi bir münafık hakkında nazil oldu denilmiştir. Demek ki bu sûre bunların birisi veya hepsi sebebiyle nazil olmuştur. Fakat hükmü onlara mahsus değil, öylelerin hepsini içine alır.

C-4- YETİM NE DEMEKTİR?

C-4- Fıkhi olarak yetim, kendisi bulduğu aşmamış olduğu halde babası ölen kişi demektir.

Kelime anlamı: Tek başına yalnız, kimsesiz, güçsüz, mazlum mustazaf hepsini kapsamaktadır. Yani kadın olsun erkek olsun, çocuk olsun tek başına kalmış yardıma muhtaç herkes yetimdir.

C-5- AYETTEN ÇIKARACAĞIMIZ DERSLER NELERDİR?

A) Başta çocuklar olmak üzere tüm "yetimlere" yardımcı olmalıyız.

"Onların mallarında dilenci ve yoksul için bir hak vardır." (Zâriyat, 51/19)

"Yetime gelince ona asla kahretme." Duha 9

"Rabb'in seni yetim bulup barındırmadı mı?" Duha 6

Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, anne babaya, yakınlarla, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese güzel sözler söyleyeceksiniz, namazı kılacaksınız, zekâtı vereceksiniz, diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz. (Bakara - 83)

B) Namaz dinimizin direğidir. Ama namaz sadece şekilden ibaret bir ibadet değildir. Namazımız hayatımıza yansımıyorsa her gün hayatımızda bir inkılap meydana getirmiyorsa ruhumuzda bir diriliş vesile olmuyorsa o namaz gerçekten namaz mıdır? Bu sure çerçevesinde tahlilini yapmamız gerekir.

4. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki,

5. Onlar namazlarını ciddiye almazlar.

6. Onlar gösteriş yapanlardır,

7. Ve hayra da mâni olurlar.

Maun suresi

C) Münafığın namazı ya eksiktir. Ya hızlıdır ya hiç yoktur.

"Namaza üşene üşene kalkarlar." (Tevbe 54)